

OSEBNOST

doc. dr. Kristijan Musek Lešnik

19.11.2014

Frenologija

Franz Joseph Gall
(1758-1828)

Johann Gaspar Spurzheim
(1776-1832)

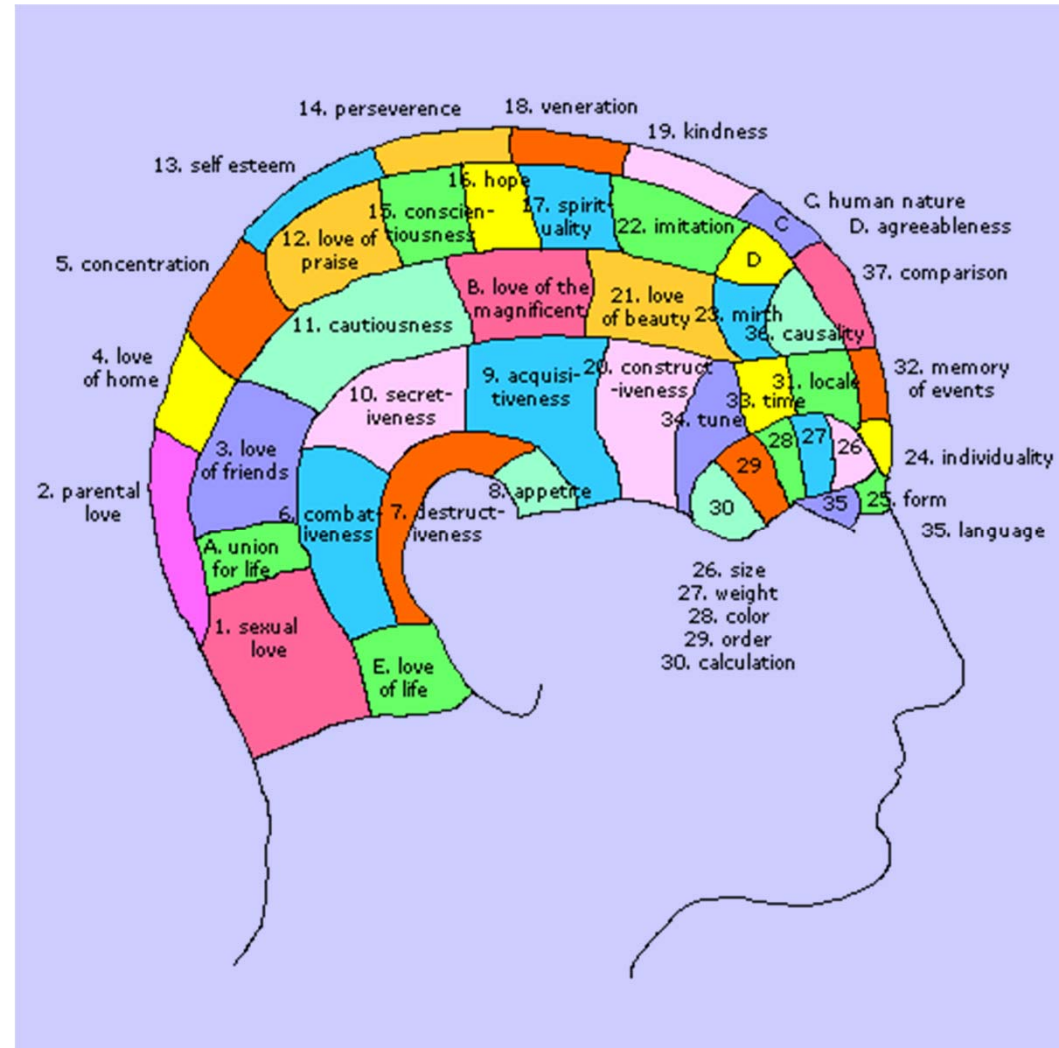
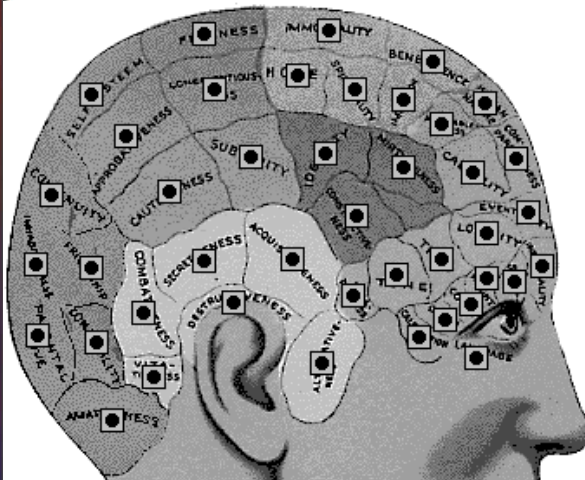

Osnove frenologije

- Osnovne predpostavke:
 - Duševne moči, možganska središča so prirojena (27-37: fizična ljubezen, vdanost, računanje, jezik, starševska ljubezen)
 - Posameznik ima lahko bolj ali manj izraženo posamezno duševno moč
 - Sedež duševnih moči je v možganih
 - Med seboj so neodvisne in zato imajo sedež v različnih, med seboj neodvisnih predelih možganov
- Napredek v primerjavi s fiziognomiko - vzročna hipoteza, ne več utemeljevanje na analogijah ali avtoritativnih predpostavkah
- Metoda: opazovanje oseb z izjemno ali nenavadno stopnjo izraženosti posamezne duševne moči, npr. kriminalci, mentalno zaostali, starši – povezanost izboklin ali udrtin v lobanji
- kritika frenologije
 - pomanjkljivo preverjanje
 - napačni zaključki in napačna posploševanja

Frenološki “zemljevidi”

Predhodniki znanstvene psihodiagnostike

- psihologija izraza - spontano izražanje osebnosti v drži (statični izraz) in gibih (dinamični izraz)
- grafologija – od 2. polovice 19. stoletja dalje
- pedagogika: ocenjevanje znanja
- medicinska / klinična diagnostika
- konstitucionalna psihologija

Grafološke šole

- Francoska (Michon, Jamin - klasifikacija sedmih osnovnih značilnosti rokopisa: oblika, dimenzija, smer, pritisk, hitrost, razdelitev v prostoru, kontinuiteta)
- Švicarska (Max Pulver) - prostorska simbolika
- Nemška (Preyer, Busse, Klages)
- Italijanska (Moretti)
- Angleška (Singer, Hilliger)

Naklon pisave

- Levi naklon – introvertiranost, zaprtost, inhibiranost
- Pokončna pisava – razum nad čustvi, samosvojost, discipliniranost, neživljenjskost, brez elana, ženske – moralne, brez materinskega čuta, moški – prazni, malenkostni, brez volje
- Desni naklon – odprtost, aktivnost, privrženost ljudem, lahko neučinkovitost

Velikost pisave

- Velika pisava (več kot 3 mm): vitalnost, aktivnost, ekspanzija jaza na račun realnosti
- Majhna pisava (manj kot 2 mm): močna koncentracija, sposobnost logičnega mišljenja, pozornost na realnost, skromnost, brez domišljije
- Srednja pisava (ravnovesje)

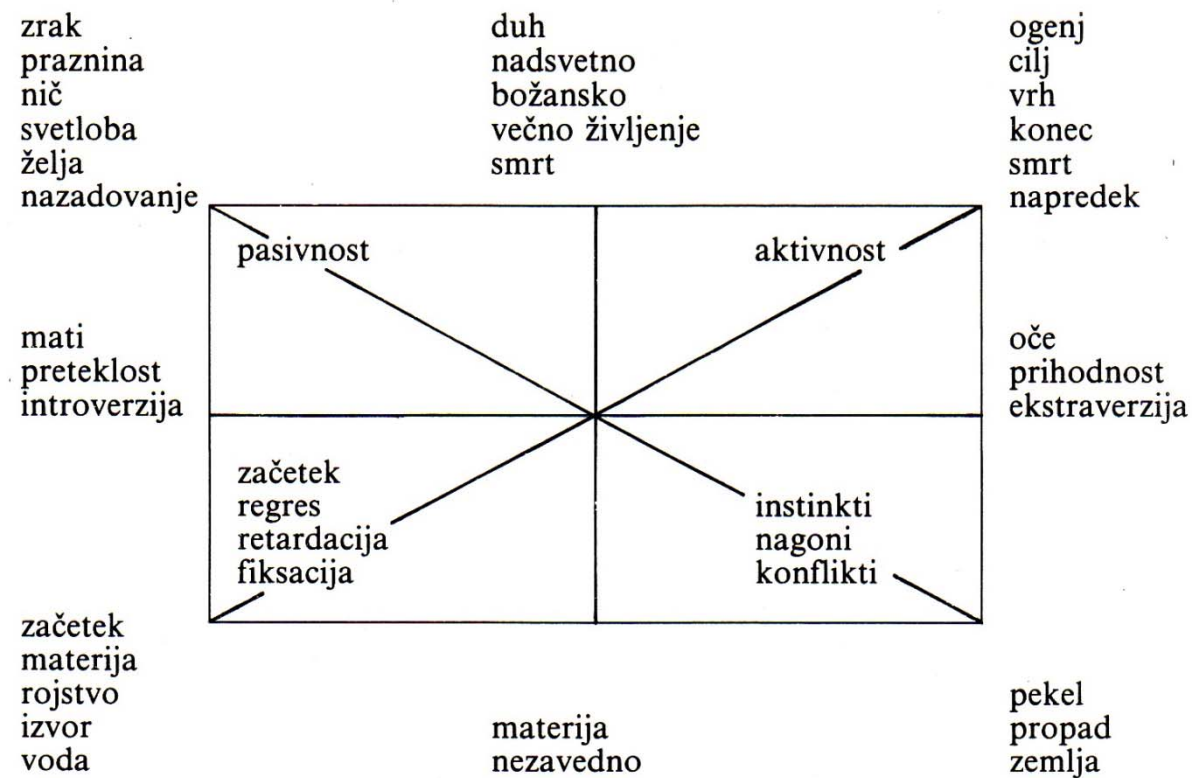
Oblikovne pisalne značilnosti

- Okrogla pisava - girlande – prilagodljivost, družabnost, odprtost, optimističnost (omahljivost, občutljivost, naivnost)
- Oglata pisava – odpornost, napetost, agresivnost

Prostorska simbolika

- Uporaba v grafologiji in projekcijskih tehnikah (npr. Test Drevo /Risanje drevesa/)

Sklika 22. Gruenfeldova shema prostorske simbolike (Koch, 1957)